

Nationella riktlinjer för vuxentandvård 2011

Indikatorer

Innehåll

Metoder för beteendepåverkan	5
1.1 Utbildning i beteendemedicinsk prevention och behandling (U)	5
1.2 Rökande patienter med parodontit eller periimplantit som erbjuds beteendemedicinsk behandling som hjälp för att sluta röka (U)	6
Karies	7
2.1 Karies – sjukdomsförekomst och sjukdomsaktivitet	7
2.2 Tandförlust orsakad av karies	8
2.3 Restaurativa åtgärder utförda pga. sekundärkaries eller defekt fyllning	9
2.4 Sjukdomsförebyggande åtgärder till patienter med förhöjd risk för karies	10
2.5 Sjukdomsbehandling vid karies	11
2.6 Omfattande kariologisk utredning vid karies eller förhöjd risk för karies	12
Sjukdomar i vävnaderna kring tänder och tandimplantat	13
3.1 Individer med parodontit	13
3.2 Individer med sjukdom i vävnader kring tandimplantat, periimplantit	14
3.3 Individer med parodontit som blir friska efter sjukdomsbehandling	15
3.4 Tandförlust orsakad av parodontit	16
3.5 Implantat som förloras orsakat av periimplantit	17
3.6 Registrering av parodontalt status	18
3.7 Behandlingsplan vid parodontit och periimplantit (U)	19
3.8 Behandling av periimplantit	20
3.9 Stödbehandling/återfallsprevention vid parodontit och periimplantit (U)	21
Sjukdomar i tandpulpan och de periradikulära vävnaderna	22
4.1 Pulpabevarande restaurativ behandling	22
4.2 Effekt av endodontisk akutbehandling (U)	23
4.3 Iatrogen infektion vid endodontibehandling (U)	24
4.4 Effekt av rotbehandling	25
4.5 Teknisk kvalitet på utförda rotfyllningar (U)	26
4.6 Förskrivning av antibiotika vid endodontisk behandling	27
4.7 Användning av kofferdam vid endodontisk behandling (U)	28
4.8 Användning av Ni-Ti-instrument vid endodontisk behandling (U)	29
Smärta och funktionsstörningar i mun, ansikte och käkar	30
5.1a Smärta i ansikte och käkar	30

5.1b: Funktionsnedsättning i käksystemet (U)	31
5.2: Patienter som behandlas för käkfunktionsstörning	32
5.3 Patienter med smärta och funktionsstörningar i mun, ansikte och käkar som avstår utredning och behandling pga. kostnaden (U)	33
5.4a Väntetid för besök hos specialisttandläkare (U)	34
5.4b Uppfyllelse av vårdgaranti (U)	35
5.5 Smärtlindring i ansikte och käkar efter behandling (U)	36
5.6 Förbättrad käkfunktion efter behandling (U)	37
5.7 Patienter tillfrågade om förekomst av smärta i ansikte och käkar (U)	38
5.8 Behandling vid käkmuskelsmärta (U)	39
5.9 Behandling vid käkfunktionsstörning relaterat till käkled (U)	40
Bett- och tandpositionsavvikelser	41
6.1 Upplevelse av bettets funktion och utseende (U)	41
6.2 Vuxna som sökt tandregleringsklinik för ortodontisk frågeställning och som fullföljer behandling	42
6.3 Vuxna som behandlas för bett- och tandpositionsavvikelser	43
6.4 Biverkningar eller oönskade effekter vid tandregleringsbehandling (U)	44
6.5 Uppföljning av patientens upplevelse av tandregleringsbehandlingen (U)	45
6.6 Utvärdering av måluppfyllelse och behandlingsresultat av tandregleringsbehandling (U)	46
6.7 Uppföljning av biverkningar och oönskade effekter vid tandregleringsbehandling (U)	47
Total och partiell tandlöshet	48
7.1 Patientupplevelser efter oral rehabilitering med protetiska åtgärder (U)	48
7.2 Funktionstid utan kompletterande åtgärder för oral protetisk rehabilitering med tand- och implantatstödda fasta konstruktioner	49
7.3 Funktionstid för oral protetisk rehabilitering med tand- och implantatstödda fasta konstruktioner	50
7.4 Funktionstid för oral protetisk rehabilitering med avtagbara konstruktioner	51
7.5 Komplikationer vid tand- och implantatstödda fasta konstruktioner	52
7.6 Utförd patientutvärdering av protetisk behandling (U)	53
7.7 Dokumentation av restaurativa och protetiska material (U)	54

(U)= Utvecklingsindikator

Metoder för beteendepåverkan

1.1 Utbildning i beteendemedicinsk prevention och behandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Möjligheten att påverka individens munhygienbeteende samt kost- och tobaksvanor ökar med en teoribaserad beteendemedicinsk behandlingsstrategi.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Strukturmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel tandvårdspersonal som har genomgått utbildning i beteendemedicinsk prevention och behandling	Täljare: Antal tandvårdspersonal som har genomgått utbildning i beteendemedicinsk prevention och behandling Nämnare: Antal tandvårdspersonal	Enkät	Enkät till vårdgivare		Yrkeskategori Nationell och regional nivå

1.2 Rökande patienter med parodontit eller periimplantit som erbjuds beteendemedicinsk behandling som hjälp för att sluta röka (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Rökning är en betydande riskfaktor vid parodontit och periimplantit. Att sluta röka är en viktig del i behandlingen av dessa tillstånd. Tandvården bör i första hand erbjuda en teoribaserad beteendemedicinsk behandlingsstrategi.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel rökande patienter med parodontit eller periimplantit som erbjuds beteendemedicinsk behandling som hjälp för att sluta röka	<p>Täljare: Antal patienter med parodontit eller periimplantit som erbjuds beteendemedicinsk behandling som hjälp för att sluta röka</p> <p>Nämnare: Antal patienter med parodontit eller periimplantit och som röker dagligen</p>	Journalgranskning (slumpmässigt urval)	Patientjournaler	Bristfällig dokumentation	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p>

Karies

2.1 Karies – sjukdomsförekomst och sjukdomsaktivitet

Motivering för val av indikator (relevans): För att personer i befolkningen ska upprätthålla eller nå god oral hälsa är ett av målen att ur karies-synpunkt öka antalet friska individer*. Ur kariessynpunkt sjuka individer är ett uttryck för ett behov av tandvård. Detta innefattar även behov av egenvård och populationsinriktade åtgärder.

Förändringar i sjukdomsaktiviteten kan spegla effekten av insatser på individ- och populationsnivå.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Antal ytor med nya och/eller progredierande kariesskador eller nya fyllningar (med diagnosen karies) sedan föregående undersökning, per individ och per år	<p>Täljare: Antal ytor med nya och/eller progredierande kariesskador eller ytor med nya fyllningar (med diagnosen karies) sedan föregående undersökning, per individ</p> <p>Nämnare: Antal undersökta individer som har undersökts inom 36 månader sedan föregående undersökningstillfälle</p>	Register	SKaPa	<p>Variation i bedömning av kariesskador</p> <p>Bristfällig dokumentation av framför allt initiala kariesskador</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder/socioekonomi</p> <p>Uttryckt som skador per år och individ</p>

*Ur kariessynpunkt friska individer har kariesaktivitet 0.

Sjukdomsaktivitet uttrycks som antalet nya och/eller progredierande kariesskador eller nya fyllningar (med diagnosen karies) sedan föregående undersökning, per individ/år. För beräkning av sjukdomsaktivitet valdes, för denna indikator, ett intervall på max 36 månader mellan två undersökningar.

2.2 Tandförlust orsakad av karies

Motivering för val av indikator (relevans): Tandförluster pga. karies är ett uttryck för eftersatt tandvård och/eller ett behov av tandvård.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel individer som har förlorat en eller flera tänder pga. karies	Täljare: Antal individer med en tandextraktion pga. karies Nämnare: Antal betandade individer som har undersökts/behandlats i tandvården	Register	Tandhälsoregistret	Tanden kan ha flera diagnoser.	Nationell och regional nivå Kön/ålder/socioekonomi Tandförluster orsakade av karies-skador som andel av samtliga tandförluster

2.3 Restaurativa åtgärder utförda pga. sekundärkaries eller defekt fyllning

Motivering för val av indikator (relevans): Tandvårdens resurser upptas till en betydande del av restaurativa åtgärder. Behandlingar som måste utföras pga. sekundärkaries eller defekta fyllningar utgör en extra belastning, både för den enskilde och för samhället.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel av restaurativa åtgärder som utförs pga. sekundärkaries eller defekt fyllning	<p>Täljare: Antal fyllningar och kronor utförda på diagnosen sekundärkaries, fyllningsfraktur, kuspfraktur eller bristande kontaktpunkt</p> <p>Nämnare: Totalt antal fyllningar eller kronor utförda under samma tidsperiod</p>	Register	Tandhälsoregistret	<p>Fyllningar och kronor som utförs inom garantiåtaganden</p> <p>Data kan behöva kompletteras med enkäter rörande garantiåtaganden.</p> <p>Ett lägre andelstal fås om antalet primärkariesskador ökar i befolkningen.</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p> <p>Indelat i tandgrupper</p> <p>Separat redovisning av andel åtgärder som utförs pga. sekundärkaries</p>

2.4 Sjukdomsförebyggande åtgärder till patienter med förhöjd risk för karies

Motivering för val av indikator (relevans): Karies är en sjukdom som kan förebyggas. Patienter som bedöms att ha en förhöjd risk för karies bör erbjudas sjukdomsförebyggande åtgärder. Dagliga fluorsköljningar med 0,2-procentig natriumfluoridlösning, fluorgel i skena samt fluorlackning minst två gånger per år är sjukdomsförebyggande åtgärder som bör prioriteras.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter med förhöjd risk för karies som ges sjukdomsförebyggande åtgärder	<p>Täljare: Antal patienter med förhöjd risk för karies som ges sjukdomsförebyggande åtgärder i form av fluorgel i skena alternativt fluorlack minst två gånger per år</p> <p>Nämnare: Antal patienter med dokumenterad förhöjd risk för karies (via systematisk riskbedömning avseende karies)</p>	Register	SKaPa	<p>Patienter som avböjer sjukdomsförebyggande åtgärder</p> <p>Rekommendation till patient om daglig sköljning med 0,2-procentig natriumfluoridlösning kan inte följas i register</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder/socioekonomi</p>

2.5 Sjukdomsbehandling vid karies

Motivering för val av indikator (relevans): Behandlingen av karies har dominerats av restaurativa åtgärder. För att förhindra en fortsatt karies-utveckling krävs orsaksinriktade, sjukdomsbehandlande åtgärder.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter som har behandlats med restaurativ terapi pga. karies och som också har fått sjukdomsbehandling	<p>Täljare: Antal patienter som har behandlats med restaurativ terapi pga. karies och som också har fått sjukdomsbehandling</p> <p>Nämnare: Antal patienter som har behandlats med restaurativ terapi pga. karies</p>	Register	Tandhälsoregistret	<p>Svårighet att säkert skilja ut sjukdomsbehandlande åtgärder</p> <p>Patienter som avböjer sjukdomsbehandling</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder/socioekonomi</p> <p>Redovisning av rekommenderade sjukdomsbehandlande åtgärder (fluorlackning minst fyra gånger per år samt fluor-gel i skena)</p>

2.6 Omfattande kariologisk utredning vid karies eller förhöjd risk för karies

Motivering för val av indikator (relevans): Karies är en multifaktoriell sjukdom. En viktig del av det kariologiska omhändertagandet är att identifiera orsaksfaktorerna hos individer med förhöjd risk för karies och/eller sjukdomsaktivitet. En sådan kariologisk utredning är ett viktigt hjälpmedel för att upprätta en individuell behandlingsplan. För vissa patienter krävs en omfattande kariologisk utredning.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter med sjukdomsaktivitet eller förhöjd risk för karies som har fått en omfattande kariologisk utredning*	Täljare: Antal patienter med sjukdomsaktivitet eller förhöjd risk för karies som har fått en omfattande kariologisk utredning Nämnare: Antal patienter med sjukdomsaktivitet eller förhöjd risk för karies	Register	SKaPa	Omfattande utredning utförd av en annan orsak än karies	Andel som har fått en omfattande kariologisk utredning relaterat till graden av sjukdomsaktivitet
		Register	Tandhälsoregistret	Patienten avböjer en omfattande kariologisk utredning	Nationell och regional nivå Kön/ålder

Sjukdomsaktivitet uttrycks som antalet nya och/eller progredierande kariesskador eller nya fyllningar (med diagnosen karies) sedan föregående undersökning, per individ/år. Ur kariessynpunkt friska individer har kariesaktivitet 0.

Förhöjd risk för karies innebär att nya kariesskador förväntas uppkomma eller att befintliga skador förväntas progrediera.

Sjukdomar i vävnaderna kring tänder och tandimplantat

3.1 Individer med parodontit

Motivering för val av indikator (relevans): Parodontalt friska individer är ett av målen för oral hälsa. Indikatoren är ett mått på individens intresse och förutsättningar (som egenvård, rökvanor, hereditet, funktionshinder och sjukdomar) för att behålla parodontalt friska vävnader, sammantaget med tandvårdens förmåga att förebygga och förhindra uppkomsten av parodontit.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningsvårigheter	Form för redovisning
Andel individer med parodontit av de som har genomgått en fullständig undersökning	Täljare: Antal individer med en eller flera fördjupade (≥ 6 mm), blödande tandköttsfickor Nämnare: Totalt antal undersökta (fullständigt/bas) betandade individer	Register	SKaPa	Bristande registrering av framför allt blödningar vid sondering	Nationell och regional nivå Kön/ålder/socioekonomi

3.2 Individer med sjukdom i vävnader kring tandimplantat, periimplantit

Motivering för val av indikator (relevans): Indikatorn beskriver förekomsten av sjukdomar i vävnaderna kring tandimplantat, periimplantit.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel individer med peri-implantit, vid ett eller flera implantat	Täljare: Antal individer med periimplantit Nämnare: Antal individer med implantat	Register	Tandhälsoregistret <hr/> NQRDI (kvalitetsregister under uppbyggnad)	Variation i bedömningen av periimplantit	Nationell och regional nivå Kön/ålder

Periimplantit definierat som radiografiskt iakttagbar benförlust, >2 mm, vid implantat efter minst ett års belastning och som samtidigt har tecken på inflammation (blödning, pus etc.)

3.3 Individer med parodontit som blir friska efter sjukdomsbehandling

Motivering för val av indikator (relevans): Målet med parodontala behandlingar är att eliminera inflammationer och förhindra en fortsatt sjukdomsutveckling (fortsatt parodontal fästeförlust). Indikatorn visar hur stor andel av individerna med parodontit som blir friska efter sjukdomsbehandlingen.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel individer med parodontit som blir friska efter sjukdomsbehandlingen	<p>Täljare: Antal individer, som vid nyregistrering efter en sjukdomsbehandling inte har någon fördjupad (≥ 6 mm) och blödande tandköttsficka (nyregistrering inom två år efter första registreringen).</p> <p>Nämnare: Totalt antal individer med en eller flera fördjupade (≥ 6 mm), blödande tandköttsfickor (betandade individer) vid första registreringen</p>	Register	SKaPa	Bristande registrering av framför allt blödningar vid sondering	Nationell och regional nivå Kön/ålder

3.4 Tandförlust orsakad av parodontit

Motivering för val av indikator (relevans): Att ha egna och friska tänder med en tillfredställande funktion och estetik är ett mål för både patienten och tandvården. En tandförlust som är orsakad av parodontit är ett mått på en uttalad sjukdom i tändernas parodontium, vilken inte har blivit behandlad eller inte har svarat på behandlingen.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel individer som har fått en eller flera tänder extraherade pga. parodontit	Täljare: Antal individer som har fått en eller flera tänder extraherade pga. parodontit Nämnare: Antal betandade individer som har besökt tandvården	Register	Tandhälsoregistret	En underregistrering kan förekomma om tänder med parodontit även har en annan diagnos som anges som huvudorsak till extraktionen	Nationell och regional nivå Kön/ålder/socioekonomi Tandförlust orsakad av parodontit som andel av samtliga tandförluster

3.5 Implantat som förloras orsakat av periimplantit

Motivering för val av indikator (relevans): Indikatorn är ett mått på andelen implantat som förloras pga. infektioner i de omgivande vävnaderna, periimplantit.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel individer som har förlorat implantat pga. periimplantit	<p>Täljare: Antal individer som har förlorat ett eller flera implantat pga. periimplantit efter minst ett års belastning</p> <p>Nämnare: Antal individer med implantat</p>	Register	<p>Tandhälsoregistret</p> <hr/> <p>NQRDI (kvalitetsregister under uppbyggnad)</p>	Implantat tas bort utan att diagnosen periimplantit registreras i tandvårdsstödet	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p> <p>Kan redovisas som antal implantat som förloras pga. periimplantit, per år och individ</p>

3.6 Registrering av parodontalt status

Motivering för val av indikator (relevans): Att registrera och dokumentera den parodontala statusen (fickstatus och eventuella blödningar vid sondering) är viktigt för diagnostik och utvärdering av behandlingen.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel undersökta individer där en samtidig registrering av parodontal status har utförts	<p>Täljare: Antal undersökta individer där en samtidig registrering av parodontal status har utförts</p> <p>Nämnare: Antal undersökta betandade individer</p>	Register	SKaPa	<p>Registreringar som endast dokumenteras i daganteckningar</p> <p>Korta revisionsintervall motiverat av t.ex. hög kariesaktivitet kan medföra att parodontal status inte registreras på nytt</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p>

3.7 Behandlingsplan vid parodontit och periimplantit (U)

Motivering för val av indikator (relevans): En individuell behandlingsplan är en betydelsefull del av behandlingen av parodontit och periimplantit.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel patienter som behandlas för parodontit eller periimplantit och som har en individuell behandlingsplan	<p>Täljare: Antal patienter som behandlas för parodontit eller periimplantit och som har en individuell behandlingsplan</p> <p>Nämnare: Antal patienter som behandlas för parodontit eller periimplantit</p>	Journalstudie	Patientjournal		<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p>

3.8 Behandling av periimplantit

Motivering för val av indikator (relevans): Vid periimplantit är kirurgiska behandlingar med lambåteknik för infektionskontroll en prioriterad åtgärd.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel individer med periimplantit som behandlas kirurgiskt med lambåteknik	<p>Täljare: Antal individer med periimplantit som behandlas kirurgiskt med lambåteknik</p> <p>Nämnare: Antal individer som behandlas för periimplantit</p>	Register	<p>Tandhälsoregistret</p> <hr/> <p>NQRDI (kvalitetsregister under uppbyggnad)</p>	Extraktion av implantat med periimplantit registreras som utebliven behandling av periimplantit.	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p>

3.9 Stödbehandling/återfallsprevention vid parodontit och periimplantit (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Parodontit och periimplantit är infektionssjukdomar. Stödbehandling/återfallsprevention syftar till att efter en utförd aktiv behandling bevara eller vid behov ytterligare förbättra det uppnådda behandlingsresultatet och förhindra fortsatta förluster av stödjevävnaden. Åtgärden är inriktad på förbättrad egenvård (munhygien) och aktiva insatser för att eliminera infektionen kring tänderna eller tandimplantaten. Sjukdomarnas karaktär medför ett behov av individuellt anpassade kontrollprogram efter en genomförd behandling.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel patienter som har genomgått en behandling för parodontit eller periimplantit och som erbjuds en individuellt utformad stödbehandling	<p>Täljare: Antal patienter som har genomgått en behandling för parodontit eller periimplantit och som erbjuds en individuellt utformad stödbehandling</p> <p>Nämnare: Antal patienter som behandlas för parodontit eller periimplantit</p>	Journalstudie	Patientjournal		<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p>

Sjukdomar i tandpulpan och de periradikulära vävnaderna

4.1 Pulpabevarande restaurativ behandling

Motivering för val av indikator (relevans): Restaurativ terapi innebär en risk för skador på pulpan. Indikatorn syftar till att beskriva tandvårdens förmåga att undvika skador på pulpavävnaden vid restaurativ terapi.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, säker tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel tänder som behandlas med restaurativ terapi och som inom fem år rotbehandlas eller extraheras på en endodontisk diagnos	Täljare: Antal tänder som behandlas med restaurativ terapi och som inom fem år rotbehandlas eller extraheras på en endodontisk diagnos Nämnare: Antal tänder som behandlas med restaurativ terapi	Register	Tandhälsoregistret	Pulpaskador som inte har diagnostiserats och åtgärdats innan restaurativ terapi utförs Tänder som har flera diagnoser vid extraktionen	Nationell och regional nivå Kön/ålder Kan delas upp i typen av utförda restaurativa åtgärder

4.2 Effekt av endodontisk akutbehandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Endodontiska smärttillstånd ligger högt på smärtskalan. En adekvat och snabb smärtlindring bör därför prioriteras inom tandvården.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel patienter som får acceptabel smärtlindring av en akut endodontisk åtgärd	Täljare: Antal patienter som får acceptabel smärtlindring av en akut endodontisk åtgärd Nämnare: Antal patienter som behandlas med en akut endodontisk åtgärd	Enkätstudie	Saknas		Nationell och regional nivå Kön/ålder

4.3 latrogen infektion vid endodontibehandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Vid endodontiskt arbete krävs en god aseptik. Indikatorn är ett mått på hur väl arbetsrutinerna hindrar kontaminering av ett tidigare icke infekterat rotkanalsystem.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, säker tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel tänder som inom fem år efter en rotbehandling utförd pga. pulpit utvecklar tecken på apikal parodontit	Täljare: Antal tänder som inom fem år efter en rotbehandling utförd pga. pulpit utvecklar tecken på apikal parodontit Nämnare: Antal tänder som rotbehandlas pga. pulpit	Journalstudie	Patientjournal		Nationell och regional nivå Kön/ålder

4.4 Effekt av rotbehandling

Motivering för val av indikator (relevans): Rotbehandlingen syftar till att den behandlade tanden ska kunna behållas utan att några ytterligare endodontiska åtgärder (revision och/eller apikalkirurgi) behövs.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel rotbehandlade tänder som efter fem år finns kvar i munnen utan att någon ytterligare endodontisk åtgärd har behövts	Täljare: Andel rotbehandlade tänder som efter fem år finns kvar i munnen utan att någon ytterligare endodontisk åtgärd har behövts Nämnare: Antal rotbehandlade tänder	Register	Tandhälsoregistret.	Registret kan inte särskilja primära rotfyllningar och revisioner av tidigare utförda rotfyllningar.	Nationell och regional nivå Kön/ålder

4.5 Teknisk kvalitet på utförda rotfyllningar (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Rotfyllningens tekniska kvalitet (vid en röntgenundersökning) har en stor betydelse för behandlingsresultatet.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningsvårigheter	Form för redovisning
Andel tänder som vid rotfyllningstillfället uppvisar en god teknisk kvalitet* på rotfyllningen	Täljare: Antal tänder som vid rotfyllningstillfället uppvisar en god teknisk kvalitet på rotfyllningen Nämnare: Antal rotfyllda tänder	Journalstudie	Patientjournal	Bristfällig kvalitet på röntgenbilderna	Nationell och regional nivå

*Definition av god teknisk kvalitet (bedöms på röntgenbilder):

- Rotfyllningen slutar 0–2 mm från radiografiskt apex.
- Inget lumen syns apikalt om rotfyllningen.
- Rotfyllningen är tät i hela dess längd.

4.6 Förskrivning av antibiotika vid endodontisk behandling

Motivering för val av indikator (relevans): Systemiska antibiotikabehandlingar är sällan indicerade vid endodontiska behandlingar och bör endast användas på strikta indikationer. En ökad förskrivning av systemisk antibiotika kan spegla brister i de kliniska rutinerna.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, säker tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel endodontiskt behandlade tänder med samtidig förskrivning av antibiotika	<p>Täljare: Antal endodontiskt behandlade tänder med samtidig förskrivning av antibiotika</p> <p>Nämnare: Antal endodontiskt behandlade tänder</p>	Register	Tandhälsregistret och Läkemedelsregistret		<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p>

4.7 Användning av kofferdam vid endodontisk behandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Vid endodontiskt arbete krävs en god aseptik. Användning av kofferdam är den enskilt viktigaste åtgärden för att säkerställa ett aseptiskt arbetsfält. Användning av kofferdam bidrar även till en säker tandvård för patienten.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, säker tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel tandläkare som regelmässigt använder kofferdam vid endodontiska behandlingar	Täljare: Antal tandläkare som regelmässigt använder kofferdam vid endodontiska behandlingar Nämnare: Antal tandläkare verksamma inom endodonti	Enkät	Saknas		Nationell och regional nivå

4.8 Användning av Ni-Ti-instrument vid endodontisk behandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Användning av Ni-Ti-instrument vid endodontiska behandlingar leder till en högre teknisk kvalitet på de utförda rotfyllningarna. En hög teknisk kvalitet ökar förutsättningarna för en god endodontisk prognos.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel tandläkare som helt eller delvis använder Ni-Ti-instrument vid endodontiska behandlingar	Täljare: Antal tandläkare som helt eller delvis använder Ni-Ti-instrument vid endodontiska behandlingar Nämnare: Antal tandläkare verksamma inom endodonti	Enkät	Saknas		Nationell och regional nivå

Smärta och funktionsstörningar i mun, ansikte och käkar

5.1a Smärta i ansikte och käkar

Motivering för val av indikator (relevans): Smärta i ansiktet och käkarna påverkar individens livskvalitet negativt. Indikatorn kan identifiera omfattningen av behovet av utökade utredningar och eventuella behandlingsinsatser.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel individer som uppger att de har smärta en gång i veckan eller oftare i tinning, ansikte, käkled/käkar eller vid gapning/tuggning	Täljare: Antal individer som uppger att de har smärta en gång i veckan eller oftare i tinning, ansikte, käkled/käkar eller vid gapning/tuggning	Befolkningsenkät	Socialstyrelsens enkät- Kartläggning av befolkningens tandhälsa.	Bristande dokumentation av anamnes/hälsodeklaration I en enkät finns risk för sammanblandning av smärta och dental genes.	Nationell och regional nivå Kön/ålder/socioekonomi
	Nämnare: Antal undersökta (basundersökning)/tillfrågade individer (enkätstudie).	Uttag ur elektronisk journal	Patientjournaler där dessa frågor om smärta i mun och ansikte och käkar ställs i anamnesen		

5.1b: Funktionsnedsättning i käksystemet (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Funktionsnedsättningar i käksystemet kan påverka individens förmåga att t.ex. tugga, gapa och tala, vilket i sin tur kan påverka livskvaliteten negativt.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel individer som uppger en nedsatt käkfunktion	<p>Täljare: Antal individer som uppger en nedsatt käkfunktion, dvs. att käken fastnar eller låser sig, en gång i veckan eller oftare, vid gapning eller hopbitning</p> <p>Nämnare: Antal undersökta individer (basundersökning)</p>	<p>Befolkning- senkät</p> <hr/> <p>Uttag ur elektronisk journal</p>	<p>Socialstyrelsens enkät "Kartläggning av befolkningens tandhälsa" (frågan finns ännu inte med i enkäten)</p> <hr/> <p>Patientjournaler där dessa frågor om smärta i mun och ansikte och käkar ställs i anamnesen</p>	Alla vårdgivare registrerar inte denna uppgift.	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder/socioekonomi</p>

5.2: Patienter som behandlas för käkfunktionsstörning

Motivering för val av indikator (relevans): Smärta i ansiktet och käkarna påverkar individens livskvalitet negativt och är vanligt förekommande. Det föreligger en skillnad mellan andelen individer i befolkningen som upplever käkfunktionsstörningar och andelen som får behandling.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel individer som behandlas för käkfunktionsstörningar	Täljare: Antal individer som behandlas för käkfunktionsstörningar Nämnare: Antal som har besökt tandvården	Register	Tandhälsoregistret	Data behöver kompletteras med uppgifter om patienter som får behandling som ett led i en sjukdomsbehandling eller en nödvändig tandvård I tandhälsoregistret kan i dagsläget inte diagnos och behandlingsmetod följas på en tillräckligt detaljerad nivå	Nationell och regional nivå Kön/ålder/socioekonomi Typ av behandling

5.3 Patienter med smärta och funktionsstörningar i mun, ansikte och käkar som avstår utredning och behandling pga. kostnaden (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Utredningar och behandlingar av smärta och funktionsstörningar i munnen, ansiktet och käkarna kan medföra höga kostnader för patienten. Patienter som avstår utredningar och behandlingar pga. kostnaden kan riskera förvärrade och långvariga besvär.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter med smärta och funktionsstörningar i mun, ansikte och käkar, som har remitterats till en specialistklinik men som avstår från utredningen eller behandlingen pga. kostnaden	<p>Täljare: Antal patienter som har remitterats till en specialistklinik men som avstår från utredningen eller behandlingen pga. kostnaden</p> <p>Nämnare: Antal patienter som har remitterats till en specialistklinik</p>	Enkät	Enkät till specialistklinik för bettfysiologi	<p>Priset varierar mellan landstingen.</p> <p>Landstingen gör olika tolkning av reglerna kring tandvård som ett led i en sjukdomsbehandling.</p> <p>Kötider kan påverka svaret.</p> <p>Variation mellan remissinstanser (bettfysiologisk klinik eller käkkirurgisk klinik).</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder/socioekonomi</p> <p>Kan delas upp i de patientgrupper som behandlas inom landstingens ansvar för tandvård som ett led i en sjukdomsbehandling eller inom det statliga tandvårdsstödet</p>

5.4a Väntetid för besök hos specialisttandläkare (U)

Motivering för val av indikator (relevans): För patienter som har remitterats till en specialisttandläkare pga. smärta och funktionstörningar i munnen, ansiktet och käkarna är det viktigt att utredningen och behandlingen sker så tidigt som möjligt. En fördröjning kan ytterligare försämra tillståndets prognos och patientens livskvalitet.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Väntetid för besök hos en specialisttandläkare	Medianväntetid för besök hos en specialisttandläkare efter att remissen har mottagits Redovisning av 10:e och 90:e percentilen	Enkät	Enkät till specialistkliniker för bettfysiologi	Skillnader i rutiner mellan regioner för hur man hantarer förhandsbedömningar hos landstingens beställare för tandvård Patienten väljer att vänta på behandling tills förhandsbedömningen är klar.	Nationell och regional nivå Kan delas upp i de patientgrupper som behandlas inom landstingens ansvar för tandvård som ett led i en sjukdomsbehandling eller inom det statliga tandvårdsstödet

5.4b Uppfyllelse av vårdgaranti (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Patienter med smärta och funktionstörningar i munnen, ansiktet och käkarna kan omfattas av vårdgarantin.

Indikatorn visar i vilken utsträckning som vårdgarantin uppfylls för dessa patienter.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter som omfattas av vårdgarantin och där vårdgarantin uppfylls fullständigt	<p>Täljare: Antal patienter som omfattas av vårdgarantin och där vårdgarantin uppfylls fullständigt</p> <p>Nämnare: Antal patienter som omfattas av vårdgarantin</p>	Enkät	Enkät till specialist-kliniker för bettfysiologi	<p>Skillnader i rutiner mellan regioner för hur man hanterar förhandsbedömningar hos landstingens beställare för tandvård</p> <p>Patienten väljer att vänta på behandling tills förhandsbedömningen är klar.</p>	Nationell och regional nivå

5.5 Smärtlindring i ansikte och käkar efter behandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Smärtlindring är det primära målet vid behandling av patienter med smärta och funktionsstörningar i ansiktet och käkarna.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningsvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter som upplever smärtlindring i ansikte och käkar med $\geq$ 30 procent efter behandlingen	<p>Täljare: Antal patienter som upplever smärtlindring med $\geq$ 30 procent i ansikte och käkar efter behandling, vid användning av en skattningsskala som VAS, NRS eller BI (besvärsgindex)</p> <p>Nämnare: Antal patienter som behandlas för smärta i ansikte och käkar</p>	Journalstudie	Patientjournal	Olika metoder för att skatta smärta och behandlingsresultat används.	Nationell och regional nivå Kön/ålder

5.6 Förbättrad käkfunktion efter behandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Funktionsnedsättningar i käksystemet kan påverka individens förmåga att t.ex. tugga, gapa och tala, vilket i sin tur kan påverka livskvaliteten negativt.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter med försämrad gapförmåga* som efter behandling uppvisar en ökad gapförmåga med ≥ 30 procent.	<p>Täljare: Antal patienter med försämrad gapförmåga som efter behandling uppvisar en ökad gapförmåga med ≥ 30 procent</p> <p>Nämnare: Antal patienter som behandlas för försämrad gapförmåga</p>	Journalstudie	Patientjournal	<p>Definitionen av försämrad gapförmåga kan variera.</p> <p>Osäkerhet huruvida det är aktiv eller passiv gapförmåga som mäts</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p> <p>Diagnos</p>

*Med gapförmåga menas maximal aktiv gapförmåga utan smärta eller ökad smärta.

5.7 Patienter tillfrågade om förekomst av smärta i ansikte och käkar (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Smärta* i ansiktet och käkarna påverkar individens livskvalitet negativt. Att vid en undersökning tillfråga patienten om förekomst av smärta* i ansiktet och käkarna är viktigt för att identifiera patienter som är i behov av utökad utredning och eventuell behandling.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel individer som vid en undersökning har tillfrågats om smärta* i tinning, ansikte, käkled/käkar eller vid gapning/tuggning	Täljare: Antal individer som vid en undersökning har tillfrågats om smärta* i tinning, ansikte, käkled/käkar eller vid gapning/tuggning Nämnare: Antal undersökta individer (basundersökning)	Uttag ur elektronisk journal	Patientjournaler där dessa frågor om smärta* i mun, ansikte och käkar ställs i anamnesen	Bristande dokumentation av anamnes/hälsodeklaration	Nationell och regional nivå Kön/ålder

*Ont/värk i tinning, ansikte, käkled eller käkarna en gång i veckan eller oftare?

Smärtor i käken en gång i veckan eller oftare vid gapning eller tuggning?

Käken fastnar eller låser sig en gång i veckan eller oftare vid gapning eller hopbitning?

5.8 Behandling vid käkmuskelsmäta (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Vid käkmuskelsmäta (myofasciell smärta) bör patienten i första hand, utöver information och rådgivning, erbjudas behandling med en stabiliseringsskena eller töjningsövningar.

Led i vårdkedjan: Allmäntandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter med käkmuskelsmäta (myofasciell smärta) som behandlas med en stabiliseringsskena och/eller töjningsövningar	<p>Täljare: Antal patienter med käkmuskelsmäta (myofasciell smärta) som behandlas med en stabiliseringsskena och/eller töjningsövningar</p> <p>Nämnare: Antal patienter med käkmuskelsmäta (myofasciell smärta)</p>	Register	Tandhälsregistret	I tandhälsregistret kan i dagsläget inte diagnos och behandlingsmetod följas på en tillräckligt detaljerad nivå.	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder/socioekonomi</p>

5.9 Behandling vid käkfunktionsstörning relaterat till käkled (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Vid en symtomatisk diskförskjutning utan återgång bör patienten, utöver information och rådgivning, erbjudas behandling med töjningsövningar eller en stabiliseringsskena.

Led i vårdkedjan: Allmäntandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter med en symtomatisk diskförskjutning utan återgång som behandlas med töjningsövningar eller en stabiliseringsskena	<p>Täljare: Antal patienter med en symtomatisk diskförskjutning utan återgång som behandlas med töjningsövningar eller en stabiliseringsskena</p> <p>Nämnare: Antal patienter med en symtomatisk diskförskjutning utan återgång</p>	Register	Tandhälsoregistret	I tandhälsoregistret kan i dagsläget inte diagnos och behandlingsmetod följas på en tillräckligt detaljerad nivå.	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder/socioekonomi</p>

Bett- och tandpositionsavvikelser

6.1 Upplevelse av bettets funktion och utseende (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Bettets utseende och funktion kan inverka på individens upplevda livskvalitet. Indikatorn avser att mäta hur stor andel av befolkningen som upplever att deras livskvalitet påverkas av tändernas position och ställning.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Patientfokuserad tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel personer i befolkningen som upplever att deras bett (tändernas position och ställning) påverkar deras livskvalitet, t.ex. i form av möjligheter till social samvaro, välmående och förmåga att äta och tugga	Täljare: Antal personer i en population som upplever att deras bett påverkar deras livskvalitet Nämnare: Antal betandade individer i populationen	Enkät	Saknas		Nationell och regional nivå Kön/ålder/socioekonomi

6.2 Vuxna som sökt tandregleringsklinik för ortodontisk frågeställning och som fullföljer behandling

Motivering för val av indikator (relevans): Indikatorn visar andelen vuxna med en ortodontisk frågeställning som efter en konsultation väljer att genomgå en behandling.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, jämlik tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Vuxna som har sökt sig till en tandregleringsklinik för en ortodontisk frågeställning och som fullföljer en behandling	<p>Täljare: Antal vuxna som genomgår en ortodontisk behandling</p> <p>Nämnare: Antal vuxna som har sökt sig till en tandregleringsklinik för en ortodontisk frågeställning</p>	Register	Tandhälsoregistret	<p>Möjligen kan olika koder användas för konsultationen vid en ortodontisk frågeställning användas.</p> <p>Patienter som blir avrådda från behandling</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder/socioekonomi</p>

6.3 Vuxna som behandlas för bett- och tandpositionsavvikelser

Motivering för val av indikator (relevans): Indikatorn visar frekvens och fördelning av behandlingar som är utförda pga. bett- och tandpositionsavvikelser hos vuxna. Indikatorn kan också utgöra ett mått på tandvårdens förmåga att under barn- och ungdomsåren diagnostisera och utföra åtgärder för att undvika mer omfattande behandlingar i vuxen ålder.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningsvårigheter	Form för redovisning
Andel vuxna som behandlas för bett- och tandpositionsavvikelser	Täljare: Antal vuxna som behandlas för bett- och tandpositionsavvikelser Nämnare: Antal vuxna som har besökt tandvården	Register	Tandhälsoregistret	Patienter som behandlas utanför det statliga tandvårdsstödet	Nationell och regional nivå Kön/ålder/socioekonomi

6.4 Biverkningar eller önskade effekter vid tandregleringsbehandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Tandregleringsbehandlingar kan i vissa fall ge upphov till skador på tänder och omgivande orala vävnader. Indikatorn är ett mått på tandvårdens förmåga att förebygga och registrera risken för skada.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, säker tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter med någon typ av biverkning* eller önskad effekt	<p>Täljare: Andel patienter med någon typ av biverkning eller önskad effekt orsakad av ortodontibehandling</p> <p>Nämnare: Antal patienter som har genomgått en ortodontisk behandling</p>	Journalgranskning	Patientjournal	Bristande dokumentation av biverkningar och önskade effekter	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p> <p>Behandlingsmetod</p>

*Till biverkningar eller önskade effekter räknas emaljpåverkan (vita fläckar), rotresorption och påverkan på tändernas stödjevänader (förlängda kliniska kronor) under pågående ortodontisk behandling eller vid första retentionskontrollen

6.5 Uppföljning av patientens upplevelse av tandregleringsbehandlingen (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Ortodontiska behandlingar är tidskrävande och kräver regelbundna besök. Patientens upplevelse av behandlingen baseras på omhändertagandet, smärtan och obehaget och behandlingsresultatet.

Indikatorn mäter i vilken omfattning vårdgivaren systematiskt följer upp patientens upplevelser av behandlingen.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Patientfokuserad tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel kliniker där patientens upplevelse av tandregleringsbehandlingen följs upp systematiskt	Täljare: Antal kliniker där patientens nöjdhet med behandlingsresultatet följs upp systematiskt Nämnare: Antal kliniker	Enkät	Enkät till specialistkliniker för tandreglering		Nationell och regional nivå

6.6 Utvärdering av måluppfyllelse och behandlingsresultat av tandregleringsbehandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Att systematiskt utvärdera graden av måluppfyllelse och behandlingsresultatet utgör en viktig del av tandregleringsbehandlingen.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Dataälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel kliniker där graden av måluppfyllelse och behandlingsresultatet utvärderas systematiskt, t.ex. med index	Täljare: Antal kliniker där graden av måluppfyllelse och behandlingsresultatet utvärderas systematiskt Nämnare: Antal kliniker	Enkät	Enkät till specialistkliniker för tandreglering		Nationell och regional nivå

6.7 Uppföljning av biverkningar och oönskade effekter vid tandregleringsbehandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Tandregleringsbehandlingar kan i vissa fall ge upphov till skador på tänder och omgivande orala vävnader. Indikatorn visar andelen tandregleringskliniker som på ett systematiskt sätt följer upp biverkningar och oönskade effekter vid tandregleringsbehandlingar.

Led i vårdkedjan: Specialisttandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, säker tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel tandregleringskliniker som följer upp biverkningar och oönskade effekter av den ortodontiska behandlingen, på ett systematiskt sätt med t.ex. SwedeQual	Täljare: Antal kliniker som följer upp biverkningar och oönskade effekter av den ortodontiska behandlingen Nämnare: Antal kliniker	Enkät	Enkät till specialistkliniker för tandreglering		Nationell och regional nivå

Total och partiell tandlöshet

7.1 Patientupplevelser efter oral rehabilitering med protetiska åtgärder (U)

Motivering för val av indikator (relevans): Vid en oral rehabilitering med protetiska åtgärder är patientens upplevelse och tillfredsställelse (nöjdhet, komfort, funktion, livskvalitet och hälsa/oral hälsa) av stor vikt för att uppnå ett för patienten positivt resultat.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Data-källa	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel patienter som upplever en förbättrad oral funktion och/eller ökad livskvalitet efter en protetisk behandling	Täljare: Antal patienter som upplever en förbättrad oral funktion och/eller ökad livskvalitet efter en protetisk behandling Nämnare: Antal personer som har erhållit en protetisk behandling	Patient-enkät	Saknas	Jämförelser mellan och inom käkregion och omfattning av tandförlust, typ av dysfunktion, typ av konstruktion och val av material kan försvåras av att en mix av dessa förekommer.	Nationell och regional nivå Kön/ålder

Protetiska behandlingar kan specificeras till käkregionen, omfattning av tandförlusten, typ av dysfunktion, typ av konstruktion samt val av material.

Utvärdering utförs före behandlingen och efter avslutad behandling. Uppföljning kan göras efter några år.

7.2 Funktionstid utan kompletterande åtgärder för oral protetisk rehabilitering med tand- och implantatstödda fasta konstruktioner

Motivering för val av indikator (relevans): En oral protetisk rehabilitering med fasta konstruktioner är resurskrävande för patienten, tandvården och samhället. Därför är det viktigt att tand- och implantatburna protetiska konstruktioner finns kvar i funktion efter fem år utan att några invasiva kompletterande åtgärder har behövt utföras, för att undvika att ytterligare resurser tas i anspråk. Indikatorn visar den tekniska, funktionella och biologiska lyckandefrekvensen ("success") för protetiska rehabiliteringar med fasta konstruktioner på tänder och implantat, inom en funktionstid av fem år.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningsvårigheter	Form för redovisning
Andel tand- och implantatburna protetiska konstruktioner som efter fem år finns kvar i funktion utan att invasiva kompletterande åtgärder har behövt utföras	<p>Täljare: Antal tand- och implantatburna protetiska konstruktioner som efter fem år finns kvar i funktion utan att invasiva kompletterande åtgärder har behövt utföras</p> <p>Nämnare: Antal utförda tand- och implantatburna protetiska konstruktioner i en definierad population</p>	Register	Tandhälsoregistret	<p>Åtgärder som görs utanför tandvårdsstödet (garantiutförande, ej ersättningsberättigad vård eller åtgärder som utförs utomlands och vård som betalas av landstingens beställare)</p> <p>Åtgärder som inte har någon egen kod i tandvårdsstödet, t.ex. implantat där ett skruvförband har lossat</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p> <p>Typ av konstruktion</p> <p>Uppdelat på dentala material och typ av bett (omöjligt i dag)</p>

Till *invasiva kompletterande åtgärder* räknas t.ex. nya eller reparerade konstruktioner, recementeringar/justeringar av lossade skruvförband, fyllningar utförda på stöd-tänder, extraktion av tänder eller avlägsnande av implantat och endodontiska behandlingar. Justeringar såsom puts exkluderas. Etsbroar räknas ej in bland fasta permanenta konstruktioner.

7.3 Funktionstid för oral protetisk rehabilitering med tand- och implantatstödda fasta konstruktioner

Motivering för val av indikator (relevans): En oral protetisk rehabilitering med fasta konstruktioner är resurskrävande för patienten, tandvården och samhället. Indikatorn visar överlevnaden ("survival") av fasta konstruktioner på tänder och implantat, med eller utan kompletterande invasiva åtgärder.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel fasta konstruktioner på tänder och implantat som efter fem år finns kvar i funktion	<p>Täljare: Antal fasta konstruktioner på tänder och implantat som efter fem år finns kvar i funktion</p> <p>Nämnare: Antal utförda tand- och implantatburna protetiska konstruktioner i en definierad population</p>	Register	Tandhälsregistret	<p>Åtgärder som görs utanför tandvårdsstödet (garantiutförande, ej ersättningsberättigad vård eller åtgärder som utförs utomlands och vård som betalas av landstingens beställare)</p> <p>Åtgärder som inte har någon egen kod i tandvårdsstödet</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p> <p>Fördelat på vilka åtgärder som är kopplade till överlevnad i fem år</p> <p>Typ av konstruktion</p> <p>Uppdelat i dentala material och typ av bitt (omöjligt i dag)</p>

Etsbroar räknas ej in bland fasta permanenta konstruktioner.

7.4 Funktionstid för oral protetisk rehabilitering med avtagbara konstruktioner

Motivering för val av indikator (relevans): En oral protetisk rehabilitering med avtagbara konstruktioner är resurskrävande för patienten, tandvården och samhället. Därför är det viktigt att avtagbara protetiska konstruktioner finns kvar i funktion efter fem år utan att några invasiva kompletterande åtgärder har behövt utföras, för att undvika att ytterligare resurser tas i anspråk.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel avtagbara protetiska konstruktioner som efter fem år finns kvar i funktion utan att invasiva kompletterande åtgärder har behövt utföras	<p>Täljare: Antal avtagbara protetiska konstruktioner som efter fem år finns kvar i funktion utan att invasiva kompletterande åtgärder har behövt utföras</p> <p>Nämnare: Antal utförda avtagbara protetiska konstruktioner i en definierad population</p>	Register	Tandhälsoregistret	<p>Åtgärder som görs utanför tandvårdsstödet</p> <p>Tolkningsproblem av vad som är en temporär avtagbar konstruktion</p> <p>Konstruktioner som inte används kommer att räknas som lyckade.</p> <p>Vissa reparationer utförs med tidsdebitering.</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p> <p>Avtagbara protetiska konstruktioner kan delas upp i tand- och/eller implantatstödda konstruktioner och konstruktioner på helt tandlösa käkar.</p> <p>Indikatorn kan även användas för en funktionstid på tre år.</p>

Avtagbara protetiska konstruktioner delas upp i tand- och/eller implantatstödda konstruktioner och konstruktioner på helt tandlösa käkar. Temporära avtagbara konstruktioner och icke skeletterade partialproteser exkluderas. Till invasiva kompletterande åtgärder räknas t.ex. nya konstruktioner eller reparationer/kompletteringar av konstruktioner. Rebasering räknas inte som en invasiv kompletterande åtgärd.

7.5 Komplikationer vid tand- och implantatstödda fasta konstruktioner

Motivering för val av indikator (relevans): Tekniska och biologiska komplikationer i samband med implantatförankrade fasta konstruktioner är resurskrävande och medför extra kostnader för patienten, tandvården och samhället. Indikatorn är ett mått på de tekniska och biologiska komplikationer som även fordrar en tandteknisk insats.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård

Resultatmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolkningssvårigheter	Form för redovisning
Andel tekniska och biologiska komplikationer på tand- och implantatstödda fasta konstruktioner	<p>Täljare: Antal tekniska och biologiska komplikationer på tand- och implantatstödda fasta konstruktioner</p> <p>Nämnare: Antal utförda tand- och implantatstödda fasta konstruktioner</p>	Register	Tandhälsoregistret	<p>Åtgärder som görs utanför tandvårdsstödet (garantiutförande, ej ersättningsberättigad vård eller åtgärder som utförs utomlands och vård som betalas av landstingens beställare)</p> <p>Vissa reparationer utförs med tidsdebitering.</p>	<p>Nationell och regional nivå</p> <p>Kön/ålder</p> <p>Uppdelad redovisning på konstruktioner för totalt och partiellt tandlösa käkar</p> <p>Avvikande reaktioner mot dentala material kan ej följas</p>

Till *tekniska komplikationer* räknas materialfrakturer i konstruktionen. Till biologiska komplikationer räknas karies på en stödtand, endodontiska komplikationer och fraktur av en stödtand.

7.6 Utförd patientutvärdering av protetisk behandling (U)

Motivering för val av indikator (relevans): För att kunna utvärdera om en utförd protetisk behandling gav ett gott resultat, avseende patientens upplevelse och tillfredsställelse (nöjdhet, komfort, funktion, livskvalitet och hälsa/oral hälsa), bör patienten få utvärdera sin orala funktion före och efter behandlingen.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, patientfokuserad tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel patienter som före och efter en protetisk behandling får utvärdera sin orala funktion (tuggfunktion, estetik, fonetik och komfort) och livskvalitet	<p>Täljare: Antal patienter som före och efter en protetisk behandling får utvärdera sin orala funktion (tuggfunktion, estetik, fonetik och komfort) och livskvalitet</p> <p>Nämnare: Antal personer som har erhållit en protetisk behandling</p>	Journalstudie	Patientjournal		Nationell och regional nivå

7.7 Dokumentation av restaurativa och protetiska material (U)

Motivering för val av indikator (relevans): En korrekt dokumentation av restaurativa och protetiska material är av stor vikt för patientens säkerhet och för möjligheten att följa upp och sätta in adekvata åtgärder om materialet går sönder.

Led i vårdkedjan: All tandvård

Kvalitetsområde: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig tandvård, säker tandvård

Processmått	Beskrivning	Mätmetod	Datakälla	Felkälla/ tolknings- svårigheter	Form för redovisning
Andel patientjournaler där restaurativa och protetiska material har dokumenterats	<p>Täljare: Antal patientjournaler där restaurativa och protetiska material finns dokumenterade</p> <p>Nämnare: Antal patienter som behandlats med restaurativa eller protetiska material</p>	Journalstudie	Patientjournal		Nationell och regional nivå